

BAŞARI VE BAŞARISIZLIK NEDİR?

Başarı, genel anlamda değerlendirildiğinde akla ilk gelen şey öğrencinin derslerinde gösterdiği performans olmaktadır. Ancak daha güncel bir anlayışla değerlendirildiğinde başarının yalnızca okul notlarından ibaret olmadığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda başarıyı **okul başarısı** ve **sosyal başarı** olmak üzere iki başlık altında ele alarak incelemek daha doğru ve daha geniş kapsamlı bir yaklaşım olacaktır.

Okul Başarısı, öğrencinin okul derslerinde gösterdiği performanstır. Öğrencinin not durumu, deneme sınavı sonuçları, ders içi faaliyetlere katılım, ödev ve projeleri gerçekleştirme gibi faaliyetleri kapsar.

Sosyal Başarı ise öğrencinin çevresiyle etkili iletişim kurabilmesini, öfkesini kontrol edebilmesini, topluma uyum sağlayabilmesini ve çeşitli sosyal faaliyetlerde başarılı bir şekilde görev alabilmesini kapsar. Öğrencinin okul içi ve okul dışı davranış örüntüsü, arkadaşları ile anlaşabilmesini, saygı –sevgi çerçevesinde kendini ifade edebilmesi gibi faaliyetleri kapsar

Buradan da anlaşılacağı gibi başarı yalnızca notlardan ibaret sayılmamalı diğer beceriler de başarı ölçütü kabul edilerek çalışmalar yürütülmelidir.

BAŞARI VE BAŞARISIZLIKTA AİLENİN ROLÜ

Aile, çocukların yaşamında çocuğun kişiliğinin şekil almaya başladığı, kimlik duygusunun, benlik algısının ve özgüven duygusunun kazanıldığı yerdir. Bütün bu faktörler düşünüldüğünde ailenin çocuğun başarısında ya da başarısızlığında doğrudan veya dolaylı bir şekilde etkisi olmaktadır. Ailelerin bu konu hakkında bilinçli olması çocuğun başarılı olmasına yardımcı olmak adına önem arz etmektedir. Bu doğrultuda hazırlanan bu broşürde ailenin etkisi maddeler halinde ele alınacaktır:

- Anne babanın okula karşı olumsuz tutumu çocuğun başarısını negatif yönde etkiler. Anne babaların okulun gerekli ve yararlı bir ortam olduğuna inanmaları gerekmektedir.
- Anne babaların aşırı korumacı ya da aşırı otoriter tutumları çocukların girişken ve özgüven sahibi olmasını engellemektedir. Bu durum da başarısızlığa yol açmaktadır.
- Anne ve babalar çocuklarını bütün özellikleri ve yönleriyle kabul etmelidirler. Aksi bir durumda çocuk kendisini ailesine ait hissedemediği için başarısı olumsuz yönde etkilenecektir.
- Huzursuz ve kaygı verici ev ortamı çocuğun sosyal hayatına ve okul derslerine odaklanmasına izin vermeyerek onun başarısız olmasına yol açmaktadır

- Anne babaların söyledikleri ve yaptıkları tutarlı olmadığı takdirde çocuğun davranışları da bu yönde değişmektedir.
- Çocukların ekonomik kaygılardan dolayı aileleri tarafından işçi olarak çalıştırılmaları onların yeteri derecede dinlenmelerine ve derslerine odaklanmalarına engel olmaktadır.
- Ailelerin çocuklarına sorumluluk bilincini aşılama amacıyla fırsatlar sunmaması onların bir işi tamamlama ve ders çalışma alışkanlığı kazanmalarına engel olmaktadır.
- Anne ve babalar çocuklarına yeterli ilgi ve sevgiyi göstermedikleri takdirde çocukların duygusal gelişimi olumsuz etkilenmektedir. Bu durum ise tırnak yeme, yalan söyleme ve dikkatsizlik gibi davranış bozukluklarına yol açmaktadır.
- Ailelerin çocuklarının yetersiz yanlarına odaklanmaları onların kendilerini kötü hissetmelerine yol açar, güvenlerini kırarak kaygı oluşturur. Bu kaygı durumu ise başarısızlık üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

BAŞARIYI SAĞLAMAK İÇİN AİLELERE ÖNERİLER

Okul Başarısı İçin

- Öncelikle Çocuklara Verimli Ders Çalışma Hakkında bilgi verilmelidir. Verimli ders çalışmanın birinci ögesi plan ve programdır. Bunun ardından amaçların belirlenmesi, çalışma ortamının düzenlenmesi ve öğrenciye ödev yapma alışkanlığının kazandırılması gelmektedir.
- Verimli ders çalışma için çalışma ortamının düzeni mutlak surette önemlidir. Bu kapsamda öğrencinin çalışma sırasında kullanabileceği bir oda ve çalışma masası oluşturulmalıdır. Çalışma ortamı sade, dikkat dağıtıcı öğelerden arınık, televizyon ve telefon kullanımından etkilenmeyecek, ısı ve ışığı yeterli ortamlar olarak düzenlenmelidir. Televizyon karşısında ve bir elinde telefonla ders çalışılmaz, verim alınmaz!!!
- Öğrencinin evde sorumluluk alması ev işlerine yardımcı olması gelişimi açısından faydalıdır. Fakat bu işler ve sorumluluklar ağır olmamalı öğrenciyi ders çalışmaktan alıkoymamalıdır. Öğrenciye ait sorumluluklar istişare edilerek planlanır ve gerçekleştirilmesi sağlanır. Öğrencinin ders çalıştığı saatlerde sorumluluk verilmemeli çalışması bölünmemelidir.

- Öğrencinin ders başarısı ve okul içi davranışları hakkında öğrenci takibini yapmalıdır. Sorun çıkmasını beklemeden öğrenciye ait ders başarı durumu ve davranış durumu ile ilgili düzenli aralıklarla dönemde en az 2 defa öğretmenleri ve okul yönetimi ile görüşmelidir.
- Başarı artışı için öğrencinin okula uyum sağlaması gerekmektedir. Bu doğrultuda aileler eğer çocuk okula gelmekten çekiniyor veya okulun bulunduğu çevreye karşı yabancılaşma hissediyorsa öğrenci ile birlikte okulu ziyaret etmeli, güvenilir yollardan okula ulaşımını sağlamalıdır. Okula uyum ile ilgili öğrenci takibini yapmalı, öğrencinin durumu ile ilgili öğretmenleri ile iletişim halinde olmalıdır.

Sosyal Başarı İçin

- Sosyalleşme becerilerinin geliştirilmesi için çocuklar ders dışı aktivitelere katılabilecekleri ortamlara yönlendirilmeli ve bireysel gelişimlerini sağlamalarına rehberlik edilmelidir. Bu doğrultuda çocuklar; Gençlik Merkezleri, Sanat Merkezleri ve Halk Eğitim Merkezleri 'ne yönlendirilebilir.

OKUL BAŞARISINDA AİLE ROLÜ VELİ BİLGİLENDİRME BROŞÜRÜ

PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK SERVİSİ
HANİFİ ÖZEL